

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК7. ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ступінь вищої освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	Середня освіта (Історія та правознавство)
Факультет	Педагогічний
Кафедра	Загальної педагогіки та дошкільної освіти
Семестр	I
Кількість кредитів	4
Мова викладання	українська

Викладач	канд.пед.н., доц. Пагута Т.І.
Контактна інформація	tamara.paguta@ukr.net

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	<p>Дисципліна «Педагогіка та психологія освітньої діяльності» інтегрує знання про індивідуальний світ людини, взятий у психологічних закономірностях його розвитку та функціонування (психологічний аспект), та знання щодо функцій і механізмів управління розвитком людини (педагогічний аспект). Програма передбачає формування психолого-педагогічної скерованості мислення здобувачів вищої освіти, закладення фундаменту професійної діяльності, оскільки психолого-педагогічні знання й уміння дозволяють вчителю та викладачеві організувати процес виховання та навчання, орієнтований на потреби і можливості конкретних здобувачів освіти.</p> <p>Навчальна дисципліна передбачає поглиблення теоретичних і практичних знань, умінь, навичок направлених на особистісний і професійний розвиток здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти в галузі психолого-педагогічних знань. Курс спрямований на формування сучасного фахівця загальної середньої освіти, здатного до передачі знань та розуміння особистості учнів в НУШ, а також розуміння механізмів та закономірностей побудови освітнього процесу, визначенні та створенні умов для успішного оволодіння науково-практичними знаннями на основі аналізу механізмів психології та педагогіки освітньої діяльності та її структурних елементів.</p>
Мета та цілі	<p>Мета навчальної дисципліни: вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка та психологія освітньої діяльності» полягає у засвоєнні майбутніми фахівцями загальної середньої освіти теоретичних знань про психологічні та педагогічні особливості і закономірності інтелектуального та особистісного розвитку в умовах освітнього середовища в НУШ та інших закладах освіти. Ознайомлення з психологічними особливостями педагогічної діяльності, сучасними парадигмами та інноваційними технологіями реалізації навчально-виховного впливу з метою всебічного</p>

розвитку особистості, а також здійснення практичної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.03 «Середня освіта (Історія та громадянська освіта)» для ефективного розв'язування стандартних і нестандартних комплексних проблем у професійній педагогічній діяльності.

ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.

ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.

ФК9. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учасника освітнього процесу, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ФК11. Прагнення до саморозвитку та самовдосконалення у науково-педагогічній діяльності, обізнаність у власних силах, здатність до рефлексії та самоаналізу.

ФК13. Здатність до соціальної комунікації; розуміння та сприйняття принципів толерантності, соціальної справедливості, доброчесності, вміння втілювати їх у власні моделі поведінки, здатність попереджувати та вирішувати конфлікти.

Результати навчання

Опанування дисципліною «Педагогіка та психологія освітньої діяльності» забезпечить наступні результати:

РН1. *Застосовувати* знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності: з історії, правознавства, методики навчання історії та методики навчання правознавства) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, *поглиблювати* знання з предметної області.

РН7. *Описувати* показники якості педагогічної діяльності, *аналізувати* можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, *визначати* індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, *обирати* ресурси для професійного розвитку впродовж життя.

РН10. *Демонструвати* уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.

РН15. Застосовувати для забезпечення суб'єкт-суб'єктного підходу в педагогічній діяльності навички координації та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, підтримування їх прагнення до саморозвитку, розкриття їх здібностей і пізнавальних можливостей.

Soft skills:

Під час опрацювання дисципліни в здобувачів формуються такі Soft skills: соціально-психологічні аспекти професійної компетентності (До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, працювати в команді, раціонально використовувати свій час, розуміння важливості обраної професії, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше).

Пререквізити

Вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на загальних компетентностях, сформованих у процесі вивчення навчальних дисциплін Загальна педагогіка, Психологія (під час здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти).

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	План, короткі тези	Завдання	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні основи системи освіти України			
Тема 1. Предмет і завдання педагогіки та психології освітньої діяльності	Педагогіка і психологія освітньої діяльності як наука і навчальна дисципліна. Стандартизація поняттєво-термінологічного апарату педагогіки і психології освітньої діяльності. Предмет педагогіки і психології освітньої діяльності. Мета освіти. Реалізація функцій педагогіки і психології освітньої діяльності. Основні поняття педагогіки і психології освітньої діяльності: розвиток, навчання, освіта, виховання, професійна підготовка, самовиховання, самоосвіта, педагогічна система, педагогічний процес, педагогічна діяльність. Педагогічний процес в ЗЗСО. Основні завдання педагогіки і психології освітньої діяльності.	Індивідуальний проєкт, Структурна схема	6
Тема 2. Система освіти в Україні	Основні нормативні документи, які регламентують діяльність вітчизняних закладів освіти. Принципи побудови системи освіти України. Складники системи освіти України: дошкільна освіта, повна загальна середня освіта, позашкільна освіта, спеціалізована освіта, професійна (професійно-технічна) освіта, фахова передвища освіта, вища освіта, післядипломна освіта. Рівні вищої освіти: початковий рівень (короткий цикл), перший (бакалаврський) рівень, другий (магістерський) рівень, третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень, науковий рівень. Ступені вищої освіти. Суть вищої педагогічної освіти. Завдання вищої педагогічної освіти. Основні принципи, на яких базується педагогічна освіта України. Система педагогічної освіти, напрямки її реалізації. Характеристика вищих педагогічних учбових закладів. Державні стандарти педагогічної освіти. Спеціальності та спеціалізації з підготовки педагогічних працівників.	Індивідуальний креативний проєкт «Система освіти в Україні»	12
Тема 3. Психологічні особливості учнівського колективу	Поняття колективу: суть, ознаки, функції, структура. Етапи розвитку дитячого колективу. Самоврядування в колективі. Вчення А. Макаренка про колектив. Психологічна характеристика учнівського колективу.	Висловлювання відомих постатей про колектив, засоби діагностики колективу	6

Тема 4. Організація освітнього процесу в ЗЗСО	Загальне поняття освітнього процесу. Учасники освітнього процесу. Умови підвищення якості освітнього процесу. Організація освітнього процесу в НУШ. Організація освітнього процесу в ЗЗСО. Поняття безпечного та інклюзивного середовища. Поняття про види та форми навчальної діяльності у ЗЗСО. Особливості проведення занять в умовах воєнного стану. Співпраця закладів освіти із батьками, опікунами та родичами здобувачів освіти.	Презентація безпечного та інклюзивного освітнього середовища	6
Тема 5. Процес навчання в ЗЗСО	Суть процесу навчання. Закономірності навчання. Принципи навчання. Структура процесу навчання. Мотиви навчальної діяльності здобувачів освіти. Методи навчання. Форми навчання в ЗЗСО. Форми контролю в ЗЗСО. Інноваційні форми навчання. Організація навчання в дистанційні форми та змішаній. Особливості проведення онлайн занять.	Практичні завдання	6
Тема 6. Зміст освіти та планування освітнього процесу в ЗЗСО	Загальне поняття про зміст освіти. Стандарти освіти. Зміст освіти в ЗЗСО. Система планування в ЗЗСО.	Аналіз стандартів загальної середньої освіти та вищої освіти, план освітнього процесу в ЗЗСО	6
Тема 7. Освітні технології навчання в ЗЗСО	Поняття «технологія» в історії освіти. Структура освітніх технологій. Типологія освітніх технологій. Навчальні технології. Інформаційно-комунікаційні технології. Ігрові технології. Проектні технології. Технології дистанційного навчання. Кейс-технологія. Портфоліо-технологія.	Презентації освітніх технологій	6
Змістовий модуль 2. Психологія професійної педагогічної діяльності			
8. Психологія педагогічної діяльності та особистості педагога	Психологічна характеристика професійної діяльності педагога. Структура діяльності педагога. Професійне становлення педагога та формування психологічних компетенцій. Педагог як суб'єкт педагогічної діяльності	Есе «Яким я бачу педагога XXI століття» Портфоліо педагога	6
9. Психологія педагогічної комунікативної взаємодії педагога із здобувачами освіти.	Значення педагогічного спілкування як форми контактної педагогічної взаємодії. Психологічна характеристика педагогічної взаємодії. Труднощі та бар'єри в професійно-педагогічному спілкуванні педагога та здобувачів освіти. Діалогічне спілкування, його психологічна характеристика.	Презентація стилів спілкування, Аналіз педагогічних ситуацій	6

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Marchuk, O., Holiiad, I., Boiko, V., Ribtsun, Y., Bogdan, Z., & Lukashenko, K. (2024). Holistic Education: the Unity of the Intellectual and Emotional Sphere. Revista Romaneasca

Pentru Educatie Multidimensionala, 16(2), 666-677.

2. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. К.: Академія, 2002. 576 с.
3. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. К.: Вища школа, 1995.- 237 с.
4. Зайченко І. В. Педагогіка: навч. посібник для студентів вищ. пед. навч. закладів. Чернігів, 2003. 528 с.
5. Лопацька Н.М. Методичні рекомендації з дисципліни «Ідея миру: історичний аспект і сучасні виклики» для здобувачів денної та заочної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія), галузі знань: 01 Освіта/Педагогіка. Рівне. 2023. 14 с.
6. Марчук О.О., Соїко І.М. Розвиток комунікативності та творчості молодших школярів засобами театралізації на миролюбиву тематику. *Перспективи та інновації науки* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»): 2024. № 3(37). С. 426-435.
7. Мацко Л. А., Прищак М. Д., Годлевська В. Г. Основи психології та педагогіки: навчальний посібник для студентів заочної форми навчання. Вінниця: ВНТУ, 2009. 163 с.
8. Мазоха Д. С., Н.І. Опанасенко. Педагогіка: навч. посібник для студ. вищ. пед. ун-тів. К.: ЦНЛ, 2005. 232 с.
9. Макарова Л.І., Гах Й.М. Основи психології і педагогіки: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. К.: ЦНЛ, 2005.116с.
10. Методичні матеріали з курсу «Психологія педагогічної діяльності» / Укладачі: Л. П. Бутузова, О.Л. Мачушник. Житомир, 2019. 100 с.
11. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І., Вовк Л.П. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум: підручник для студ. вищ. навч. закладів. К.: Знання-Прес, 2004. 445 с.
12. Остополець І. Ю., Чернякова О. В. Психологія педагогічної діяльності : конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальностей: 014 Середня освіта (Фізична культура), 014 Середня освіта (Математика), 014 Середня освіта (Фізика), 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), 014 Середня освіта (Мова і література (російська)), 014 Середня освіта (Українська мова і література). ДДПУ. 2021. 75 с.
13. Пагута Т. І., Мельничук Л. Б. Загальні основи педагогіки : навчально-методичний посібник. Рівне, 2008. 196 с.
14. Педагогічна психологія: методичні рекомендації до проведення практичних занять та організації самостійної роботи з дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 013 «Початкова освіта» / укладач Барчій М. С. Мукачево: МДУ, 2021. 37 с.
15. Степанов О. М, Фіцула М. М. Основи психології і педагогіки: Навчальний посібник. К. : Академвидав, 2006. 520 с.
16. Фіцула М.М. Педагогіка: навч. посібник для студ. вищ. пед. закладів освіти. Тернопіль: Навч.книга-Богдан, 2003. 192 с.
17. Шиян О.І. Здорова школа: аспекти духовного здоров'я: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів/ О.І.Шиян, Л.Г.Кудрик.- Л.: Кольорове небо, 2011.- 92с.
18. Ягупов В. В. Педагогіка: навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів, що навч. за пед. спец. К.: Либідь, 2002. 560 с.

Допоміжна

1. Авраменко С. Мовленнєва особистість майбутнього вчителя в аспекті толерантності. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2010. № 2. С. 138-145.
2. Андрощук І. Мотивація навчальної діяльності учнів як педагогічна проблема. *Педагогічний вісник Поділля*. 2022. №3. С. 2-3. URL: <http://surl.li/lusqb>
3. Бойчук В. М., Бойчук О. Ю., Лісова А. В. Взаємозв'язок педагогіки і психології у освітньому процесі, як основа підготовки фахівців. URL: <http://surl.li/lusjz>

4. Глушук Т. Дидактична адаптація як складова загальної адаптації студентів-першокурсників. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*. 2009. № 28. С. 31-37. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2009_28_7
5. Данилова Г. Акмеологічна модель педагога в XXI столітті. *Рідна школа*. 2003. № 6. С. 6-9.
6. Закон України «Про вищу освіту» URL: <http://surl.li/dgpnq>
7. Закон України «Про освіту» URL: <http://surl.li/dgpnt>
8. Кваліфікаційні характеристики посад педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів та установ освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України // Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів : Наказ Міністерства освіти і науки України № 665. URL: <http://surl.li/dgpnw>
9. Концепція педагогічної освіти. *Інформаційний збірник Міністерства освіти України*. 1999. № 8. С. 9 – 25.
10. Концепція розвитку неперервної педагогічної освіти. Про затвердження галузевої Концепції розвитку неперервної педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.08.2013 р. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/36816/
11. Концепція розвитку освіти України на період 2015–2025 років : Проект. Стратегічна дорадча група «Освіта» ; МОН України. URL: <http://surl.li/dgpoi>
12. Левдер А. І. До проблеми технологізації навчальної діяльності школярів на уроках історії. *Історія в школах України : Науково-методичний журнал*. 2007. N 5. С. 24-28.
13. Мачинська Н. І. Сучасні форми організації начального процесу у вищій школі: [навчально-методичний посібник]. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 180
14. Методичні рекомендації щодо створення інклюзивного освітнього середовища в закладі вищої освіти. URL: <http://surl.li/ahqdh>
15. Мотивація як фактор успіху навчальної діяльності / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди, наукова бібліотека ; уклад. : Грущенко С. І. ; вступ. ст. та бібліограф. ред. Неудачиної Т. І.; відп. ред. Коробкіна О. Г. Харків : ХНПУ, 2019. 40 с.
16. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : Педагогічна думка, 2016. 448 с.
17. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013 [Електронний ресурс]. URL: <http://surl.li/dgproq>
18. Щербань П. М. Прикладна педагогіка: Навчально-методичний посібник. К., 2002. 215 с.
19. Янкович О., Беднарк Ю., Анджеевська А. Освітні технології сучасних навчальних закладів: навчально-методичний посібник. Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. 212 с.
20. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
21. Інноваційні освітні технології: Івано-Франківська область : інформ. довідник / авт.-упоряд.: О. Я. Маринівська, Р. М. Зуб'як. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2018. 68 с.
22. Колупасва А. А., Савчук Л. О. Діти з особливими освітніми потребами та організація їх навчання. Видання доповнене та перероблене: наук.-метод. посіб. К.: Видавнича група «АТОПОЛ», 2011. 274 с.
23. Костик Л. Б. Основи професійно-педагогічного спілкування: метод. реком. до самостійної роботи студентів. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 52 с
24. Лисогор Л., Берендеев С., Косенчук Ю. Використання електронних освітніх матеріалів у освітньому процесі: сучасні підходи і технології Нової української школи. Випуск 1 :

Навчально-методичний посібник. Київ, 2023. 117 с.

25. Марчук О.О., Мельничук Л.Б., Пагута Т.І. Формування миролюбивого світогляду та патріотизму здобувачів вищої освіти в процесі виховної роботи *The 2nd International scientific and practical conference "Perspectives of contemporary science: theory and practice" (April 1-3, 2024) SPC "Sciconf.com.ua", Lviv, Ukraine. 2024. С. 464-469.*
26. Освітні технології : навч.-метод. посібник для здобувачів освіти освітнього ступеня «бакалавр», «магістр» / уклад. : Г. Ф. Пономарьова, С. Б. Беляєв, О. О. Бабакіна, В. А. Литвин; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради. Харків, 2023. 266 с.

Інтернет-ресурси:

1. EXLIBRIS : українська електронна бібліотека. URL: <https://exlibris.org.ua/>
2. Взаємозв'язок педагогіки і психології у освітньому процесі, як основа підготовки фахівців. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/909142.pdf>
3. Ефективність планування педагогами діяльності та якість організації освітнього процесу URL: <https://ezavdnz.expertus.com.ua/915917>.
4. Компетентнісне навчання в НУШ. URL: <https://naurok.com.ua/kompetentnisne-navchannya-v-nush-407836.html>
5. Листи МОН України URL: <https://imzo.gov.ua/dokumenty/listi-mon-ukrayini/>
6. Методичні рекомендації | накази та листи МОН. URL: <https://osvita.ua/legislation/tag-metodrecomendacii/>
7. Національна система освіти. URL: <https://ukrlawcouncil.org/nacjonalna-systema-osvity/>
8. Нова українська школа. URL: <https://mon.gov.ua/tag/nova-ukrainska-shkola?&type=all&tag=nova-ukrainska-shkola>
9. Обґрунтування важливості навчальної дисципліни «Психолого педагогічні основи освітньої та наукової діяльності». URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736024/1/96.pdf>
10. Організація діяльності учнівського колективу. URL: <https://vseosvita.ua/library/organizacia-dialnosti-ucnivskogo-kolektivu-65240.html>
11. Педагогіка та психологія вищої школи як галузь наукових знань і навчальний предмет URL:https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/448299/mod_resource/content/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86%D1%96%D1%8F%201.pdf
12. Планування освітньої діяльності та досягнення результатів історичної та громадянської освіти згідно з ДСБО в курсі “Україна і світ. Вступ до історії та громадянської освіти” URL: [https://svitdovkola.org/files/uis5/%1%80\).pdf](https://svitdovkola.org/files/uis5/%1%80).pdf).
13. Позитивна мотивація ставлення учнів до навчання URL: <https://osvita.ua/school/method/psychology/1154/>
14. Психологія навчальної діяльності URL: <https://osvita.ua/school/method/psychology/1675/>
15. Психологія професійної діяльності й особистість педагога в спеціальній освіті. URL: <https://naurok.com.ua/psihologiya-profesiyno-diyalnosti-y-osobistist-pedagoga-v-specialniy-osviti-323435.html>
16. Токарева Н.М. Основи педагогічної психології: навчально-методичний посібник Кривий Ріг, 2013. 223 с. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/bitstream/05%BF%D1%81.pdf>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Загальна політика

Здобувач освіти зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацювати практичні заняття. Виконати індивідуальне завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності Під час виконання завдань вимагається дотримання правил академічної доброчесності. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування

ОЦІНЮВАННЯ

Нарахування балів	
Види оцінювання	Бали
Змістовий модуль 1 (теми 1-7)	48
Змістовий модуль 2 (теми 8-9)	12
Підсумковий контроль (теми 1-9) – залік	40

Розподіл балів для оцінювання успішності студентів		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни